

Anmärkning.

Häraf ses, att man i en sak, der en Landshöfding ganska lagligen förfarit, ändå kan utan ansvar beskylla honom att hafva utöfvat våld och missbrukat Embetsmannar-rättigheter, samt att en så förolämpad Embetsman ej erhållit någon handräckning af Justitie-Ombudsmans-Embete. Hvilketdera är likväl mera förgripligt, att på ofvanberörde sätt angripa en Embetsman, än såsom Herr Scheve i sina af Nya Posten klandrade besvär sig yttrat, att om den eller de öfvervara målet, så vet han förut huru det går?

Anekdot rörande Konung Fredrik II i Preussen.

Berlin d. 14 Dec. 1779. Följande Protokoll öfver Kammar-Rätts-Råderna Friedell, Graun och Ransleben är af Hans Kongl. Maj:ts själf dikteradt, och på Dess befallning infördt i Berlinska Tidningarna, som haft så stark åtgång, att man knappt hunnit trycka så många exemplar, som blifvit reqvirerade.

På allernådigste tillfrågan: Om man vill dömma den Bonde att betala utlagor, hvilken man frantagit plog och kärra, och allt hvarmed han skall föda sig: kan man det göra?

Blef af dem svaradt: *Nej.*

Vidare: Om en Mjöltnare intet vatten har, och således hvarken kan mala eller förtjena något, kan man ändå ta qvarnen ifrån honom därför att han ej betalt sin skatt: är det rättvisa?

Dertill blef svaradt: *Nej.*

Men här är nu en Adelsman, som vill göra en kanal, och för att få mera vatten i kanalen, låter han gräfva en graf, hvarigenom vattnet ledes ur en liten flod, som drifver en qvarn, in i hans kanal: Mjöltnaren förlorar derigenom vattnet och kan icke mala; och om någon möjlighet var kvar, så är det dock blott att han kan mala om våren 14 dar och sent på hösten 14 dar. Dock påstås, att Mjöltnaren skall betala skatten lika som förut, då han hade fullt vatten. Men han kan icke betala afgiften när han icke har inkomsten. Hvad

göra de Custrinske domare? De befalla att qvarnen skall säljas, på det Adelsmannen må få sin skatt, och det härvarande Kammar-Rätts-Tribunalet stadfäster sådant: det är högst orätt, och detta utslag är tvert emot Hans Kongl. Maj:ts landsfaderliga intention. Hans Maj:t vill fastmer, att hvar och en, vare sig förnäm eller ringa, rik eller arm, skall njuta prompt handräckning af lagen, och att det skall ske lika rätt åt en hvar af dess undersåtare, utan anseende till person eller stånd. Hans Kongl. Maj:t vill derföre, i anseende till det emot Mjöl-naren Arnold i Neumark utfärdade och här stadfästade högst obilliga Utslag, statuera ett eftertryckligt exempel, på det samtlige Domstolarne i alla dess provinser må kunna spegla sig deri och icke vidare begå så grof orättvisa; ty de skola veta, att den ringaste bonde, ja en tiggare, är lika så väl en människa, som Konungen, och att dem bör ske lika rätt; ty inför Rätten äro alla människor lika, antingen en Prins anklagar en Bonde, eller tvertom, så är Prinsen Bonden lik; och vid slika tillfällen måste blott handlas efter rättvisa, utan anseende till personen. Derefter må sig nu Justitie Collegierna i hela landet rätta; och om de sätta naturliga billigheten å sida, och icke skipa rätt utan anseende till person eller stånd, så skola de få med Hans Maj:t att göra; ty ett Justitie-Collegium, som öfvar orättvisa, är farligare och värre än ett band af tjufvar; för dem kan man akta sig, men för skälmar, som bruka Justitiens mantel, för att utföra sina elaka passioner, för dem kan ingen människa akta sig: de äro argare än de störste spetsbofvar i verlden, och förtjena dubbelt straff. I öfrigt förständigas Justitie-Collegierna tillika, att Hans Maj:t utnämnt en ny Stor-Kansler: Hans Maj:t vill ickedessmindre sjelf granneligen tillse i alla sina provinser, och befaller äfven härmed på det eftertryckligaste: 1:o Att alla processer snart afgöras. 2:o Att Justitiens namn ej varder profaneradt genom orättvisa. 3:o Att man förfar lika med alla personer, som komma för Domstolen, vare sig Prins eller Bonde; ty der skall allt vara lika. Men så framt Hans Kongl. Maj:t i dessa stycken skulle finna något fel begånget, så kunna Justitie-Collegierne redan förut föreställa sig, att de med yttersta stränghet skola blifva straffade, så väl Presidenten som Assessorerne, hvilka fällt ett med tydlig rättvisa stridande domslut, hvarefter samtlige Justitie-Collegier i alla dess provinser hafva sig helt bokstafligen att efterrätta. Berlin den 11 Dec. 1779.

FRIEDRICH.

STOCKHOLM, Tryckt hos CARL DELÉN.

N:o 57.

Trompeten

eller

Krigsförklaring emot allt ondt.

Tisdagen den 12 Maj 1812.

Nå, sade vår hederlige Honnête, nu har också sjelfva

Nya Posten

blifvit galen. Förr trodde jag, att det endast var Journalen för Litteraturen och Theatern, som fritt skulle få ljuga och vara tråkig och besatt: nu har också Nya Posten blifvit smittad af Wallmarkismen. I N:o 36 för den 8 i denna månad har man infört så kallade *oförgrifliga* (eller rättare *obegripliga*) *anmärkingar vid veckoskriften Skandinavien*, som, utom det, att de ej innehålla hvarken tankar eller stil, grunda sig på — en verklig lögn. Det är magstarkt att se förmätenhet och dumdristighet gå så långt, att den, som icke kan läsa innantill, och följaktligen ej heller kan begripa hvad han läser, ändå vill bjuda till att kriticera. Anmärkaren anfäktar sig öfver den sats i *Skandinavien*, «att *Sverige* långt för detta kunnat vara en Rysk provins, och att det med en klok styrelse derigenom kunnat vara i ett bättre stånd än det nu är.» När man läser Anmärkarens chaos af sammanhopade uselheter, uppspådde med !!! och med ??? i stället för tankar, så fäller man genast den dom, att antingen är *Skandinavens* författare galen, eller också måste *Nya Postens* vara det. För att nu få veta hvilkendera af dessa besitter

denna höga grad af modern upplysning, behöfver man endast *läsa* Skandinavens, likväl med så öppna ögon, att orden synas rediga för ögat, och man finner då genast, att hela beskyllningen emot Skandinavens är *in totum & tantum* en uppenbar osanning, som likväl utgjort ett långt afhandlingsämne för Nya Posten och gifvit anledning till alltför höfliga beskyllningar af *vanvett, orediga fantasier* m. m. Nya Posten har således afhandlat ett ämne, som icke är till, samt ljugit och varit ovettig på köpet. Skandinavens säger ganska tydligt, att *Finland* (NB. ej *Sverige*) kunnat vara en Rysk provins, och att *Sverige* derigenom (NB. genom förlusten af *Finland*) kunnat vara i ett bättre tillstånd än det nu är. I stället för denna ganska tydligt framställda tanke, förbyter nu Nya Posten, på fri hand och på eget bevåg, ordet *Finland* med ordet *Sverige*, och beskyller Skandinavens för det vanvett, att hafva påstått *Sverige* kunnat vara lyckligare, om det blifvit en Rysk provins, hvilket likväl är rakt stridande mot Skandinavens ordalydelse; men för nuvarande anmärkare kommer det ej så noga på en lögn mer eller mindre. Om Skandinavens författare vill nedlåta sig att besvara Nya Postens galimatias och låta sin åska ljunga öfver dessa omogna anmärkare, hvilket man önskar och hoppas, och om tidens Aktorer vilja sysselsätta sig med åtal emot *verkliga* brott, så är, genom Nya Postens ogrundade beskyllning emot Skandinavens, ett godt tillfälle att anklaga för *lögnaktiga uppgifter* och *vrängda framställningar*, och således en möjlighet att få en skrifklädig person *lagligen* bestraffad, utan att behöfva förvränga sjelfva Tryckfrihets-förordningen.

Undersökning om orsaken, hvarföre Ständerne, men ej Konungen, enligt 1809 års Regeringsform, äga rättighet att afsätta Högsta Domstolens Ledamöter? (Insändt.)

Jag tillstår genast, att jag vid denna undersökning nödgas hjälpa mig fram med gissningar. Jag gissar således, att orsaken till detta nya stadgande ej är någon annan, än att skilja Domare-makten från

allt beroende af den Exekutiva. Jag medger att i visst afscende finnes här ett slags princip; men jag tror deremot, att när frågan är om den *Högsta* exekutiva makten, är principen alldeles icke lämplig. *Domare*-makten måste ofelbart subordinera under *Lagstiftande* makten; i annat fall skulle hela Samhället bero af den förra, och en särskilt *Status in Statu* skulle då uppkomma; det vill säga: det *hela* skulle bero af en *del*. Lagstiftande makten utgöres af Konung och Ständer gemensamt. Ständerne, som blott utgöra en *del* af denna makt, äga nu rättigheten att afsätta Högsta Domstolens Ledamöter. Konungen åter, som utgör den andra delen af denna makt, äger deremot icke denna rättighet. Den ena delen har således vidsträcktare rättigheter än den andra. Deraf följer den för Samhället betydliga olägenhet, att om Högsta Domstolens Ledamöter företogo sig att utöfva våld och orättvisa i deras domslut, så voro de ändå säkra att få sitta kvar på sina platser till nästa Riksdag, och således i 5 år. En rättvis Konung vore således, i grund af Regeringsformen, nödsakad att se orättvisa utöfvas i sitt eget namn emot sina undersåtare, utan att kunna förekomma det. Jag nödgas åter hjälpa mig fram med gissningar, för att utreda orsaken till detta stadgande. Se här:

Skälet kan troligen icke vara något annat, än att en Konung, som ville föreskrifva Högsta Domstolen, huru den i någon viss gifven fråga borde dömma, icke skulle kunna genom afsättning hämnas sig på de Ledamöter, som *icke* villfarit hans begäran. Men — huru ofta skulle väl en Konung vilja inblanda sig i privata rättegångar, af hvilka han hvarken ägde nytta eller skada? och (om så någon gång skedde) hvilken Konung skulle väl vilja hämnas sig på ett sådant sätt? Ingentera af dessa händelser är ens tänkbar. Men det är en långt större möjlighet, att visse af Ständernas Ledamöter, om antingen de sjelfve, eller ock deras släktingar och vänner, förlorat någon rättegång, skulle söka att hämnas sig, och hos Opinions-Nämnden kunna verka till några Ledamöters entledigande. — Än mer: — Skulle väl, i fall en Regent ville influera i en rättegångsak och i beslutet deltaga med sina 2:ne röster, här i Landet finnas så sjelfständiga och

